

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ 3
	ชื่อวิชา การเมืองการปกครองของไทย	สัปดาห์ที่ 5-6
	ชื่อหน่วย การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	จำนวน 6 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สมัยกรุงธนบุรีการเมืองการปกครองยึดถือหลักปฏิบัติในการปกครองประเทศเช่นเดียวกับสมัยกรุงศรีอยุธยา ส่วนในสมัยรัตนโกสินทร์นั้นสถาบันพระมหากษัตริย์ได้อิงหลักธรรมของพุทธศาสนาและการเผยแพร่พระบรมเดชานุภาพให้เป็นที่ปรากฏทั่วไป นับว่าประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม สำหรับเหตุการณ์ทั่วไปของบ้านเมืองนับว่ามีเสถียรภาพดีกว่าสมัยกรุงธนบุรี การปกครองประเทศยึดตามแบบฉบับในสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ คือ แบบจตุสดมภ์

สาระการเรียนรู้

1. การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงธนบุรี
2. การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น
3. การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนกลาง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงธนบุรีได้
2. วิเคราะห์การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ได้
3. ประยุกต์ความรู้วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ได้

สมรรถนะประจำหน่วย

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์
2. วิเคราะห์การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์
3. เห็นคุณค่าในวิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

เนื้อหา

การเมืองไทยในสมัยกรุงธนบุรี

หลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียให้แก่พม่าปี พ.ศ. 2310 กรุงศรีอยุธยาถูกปล้นและบ้านเมืองถูกเผาเสียหายอย่างหนัก ประชาชนถูกฆ่าเป็นจำนวนมาก ส่วนที่รอดตายได้หลบหนีไปอยู่เมืองอื่น ๆ เชื้อพระราชาวงศ์บ้านพลหลวง ราชวงศ์สุดท้ายที่ปกครองกรุงศรีอยุธยา พร้อมด้วยประชาชนอีกจำนวนมากถูกพม่ากวาดต้อนจับกุมไปเป็นเชลยศึก ขณะนั้นมีขุนนางสามัญชนผู้หนึ่งนามว่า “สิน” ได้ทำการปลดปล่อยชาวไทยจากพม่าและขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์แห่งอาณาจักรกรุงธนบุรี นามว่าพระเจ้าตากสิน ทรงขับไล่พม่าเข้าศึกออกจากแผ่นดินไทย และส่งกองทัพไปปราบปรามเจ้าเมืองต่าง ๆ ที่แข็งข้อตั้งตัวเป็นใหญ่ จนสามารถรวบรวมรัฐไทยขึ้นเป็นเอกภาพอีกครั้งหนึ่ง โดยย้ายราชธานีจากกรุงศรีอยุธยาไปตั้งอยู่ที่กรุงธนบุรี เนื่องจากกรุงศรีอยุธยามีสภาพปรักหักพังมากเกินไปที่จะฟื้นฟูบูรณะได้ในเวลาอันรวดเร็ว

รัชสมัยของพระเจ้าตากสินมิได้มีกาปกครองไปด้วยความสงบราบรื่น เพราะยังมีกลุ่มอื่น ๆ ที่ต้องการเป็นกษัตริย์ มีปัญหาทางเศรษฐกิจ ข้าราชการมากแพง ขาดรายได้เข้าแผ่นดิน และมีปัญหาการทำสงครามกับพม่าอีกหลายครั้ง ในรัชสมัยของพระองค์มีการสักไพร่ทั้งหมด เพื่อติดตามจำนวนไพร่ขึ้นทะเบียน ซึ่งเดิมในสมัยอยุธยามีการสักกันเฉพาะไพร่สังกัดกรมกองทหารเท่านั้น แต่สมัยกรุงธนบุรีขยายออกไปเป็นสักไพร่ทั้งหมด ไพร่จะถูกสักเลขและข้อมูลนายที่ตนสังกัดไว้ที่ข้อมือ มาตรการนี้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะการเสียกรุงศรีอยุธยาทำให้การจัดองค์กรทางการเมืองและสังคมเสื่อมทรุดไปด้วย ระบบไพร่ที่ใช้รอยสักเป็นเครื่องตรวจสอบจึงถูกใช้เพื่อจัดระเบียบชาติไทยขึ้นใหม่ ถึงแม้ว่าระบบไพร่จะมีผลเสียมากมาย แต่ก็ทำหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ เป็นกลไกสร้างหน่วยรวมหรือสร้างชาติที่มีการจัดตั้งขึ้นมาภายหลังรัฐเดิมพินาศไป ระบบทาสมีบทบาทสำคัญในการทำให้คนไทยรวมตัวกันคิด ซึ่งนับเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของพลังฟื้นตัวของชาติไทย

คุณธรรมและจริยธรรมที่สอดแทรก

1. ความมีวินัย
2. ความรับผิดชอบ
3. ความซื่อสัตย์สุจริต
4. ความสนใจใฝ่รู้
5. ความรักสามัคคี
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์รายวิชาและรายละเอียดของเนื้อหาวิชา
2. ผู้สอนถามเกี่ยวกับการเมืองการปกครองสมัยกรุงธนบุรีและสมัยกรุงรัตนโกสินทร์
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน

ขั้นการสอน

1. ผู้สอนบรรยายเนื้อหาตามหัวข้อสาระการเรียนรู้ พร้อมการฉาย PowerPoint
2. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเสนอแนะ
 - ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับนโยบายทางสายกลางทำให้เกิดการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินครั้งยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ไทย โดยทรงปรับปรุงและปฏิรูปการปกครองทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
 - ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วส่งตัวแทนจับสลากหัวข้อ
 - 2.1 การปรับปรุงการบริหารส่วนกลาง
 - 2.2 การปรับปรุงการบริหารส่วนภูมิภาค
 - 2.3 การปรับปรุงการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
 - ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาตามหัวข้อที่ได้รับ แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งสรุปจัดทำเป็นรายงานส่งต่อไป

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้
2. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน วิชา **การเมืองการปกครองของไทย** (อาจารย์สุมาลี โหมิตนธิกุล) ของสำนักพิมพ์จิตร์วัฒน์ (JW)
2. PowerPoint
3. กิจกรรมเสนอแนะ
4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบทดสอบหลังเรียน
2. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานและคุณธรรม จริยธรรม
3. แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม
4. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน และคุณธรรม จริยธรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อ (นาย/น.ส).....ระดับชั้น.....

ลำดับ	พฤติกรรมที่ประเมิน	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1	การแต่งกายเหมาะสมกับการทำงาน				ความหมายของระดับคะแนน 3 = ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ต้องมีการชี้แนะ หรือตักเตือน 2 = ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง จาก การเชิญชวน หรือชี้แนะ 1 = ต้องสั่ง บังคับ ว่ากล่าวหรือตักเตือน ถึงจะปฏิบัติ หรือมักจะปฏิบัติในทางที่ผิดเสมอ เกณฑ์การประเมิน 26 – 30 คะแนน = ดีมาก 21 – 25 คะแนน = ดี 16 – 20 คะแนน = พอใช้ 0 – 15 คะแนน = ปรับปรุง
2	ความระมัดระวังในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ	
3	การใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสมกับงาน	
4	การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล	
5	การจัดเก็บและบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องมือ หลังการใช้งาน	
6	การจัดท่าทางในการทำงานของร่างกาย ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะงาน	
7	ทักษะในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ	
8	ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และงานที่ได้รับมอบหมาย	
9	การเคารพในสิทธิของผู้อื่น	
10	การมีมนุษยสัมพันธ์และมีน้ำใจต่อผู้อื่น	
	รวม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)				

บันทึก.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ใบงานที่.....เรื่อง.....

กลุ่มที่.....ระดับชั้น.....ห้อง.....

ลำดับ	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงผลงาน				
	รวมคะแนนทั้งหมด				

ผู้ประเมิน.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
 - 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน
 - 2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
 - 1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
2. การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ
 - 3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน
 - 2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ
 - 1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึง
3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - 3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายตามเวลาที่กำหนด
 - 2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด
 - 1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย
4. การประเมินผลและปรับปรุงผลงาน
 - 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงผลงานเป็นระยะ
 - 2 คะแนน = สมาชิกบางส่วน มีส่วนร่วมปรึกษาหารือแต่ไม่ปรับปรุงผลงาน
 - 1 คะแนน = สมาชิกบางส่วน ไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือและไม่ปรับปรุงผลงาน

ระดับคะแนน 9-12 = ดี, 5-8 = พอใช้ และ 0-4 = ควรปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ในงานที่.....เรื่อง.....

กลุ่มที่.....ชั้น..... ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก 1. 2. 3.
4. 5. 6.

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อม				
2	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน				
3	รูปแบบการนำเสนอ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การรักษาเวลา				
6	ความสนใจของผู้ฟัง				
	รวมแต่ละรายการ				
	รวมคะแนนทั้งหมด				

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การเตรียมความพร้อม

3 คะแนน = มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพรียง

2 คะแนน = มีสื่ออุปกรณ์พร้อม แต่ขาดการจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = สื่อ และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

2. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ตรงตามจุดประสงค์

3. รูปแบบการนำเสนอ

- 3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด
- 2 คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่น
- 1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสมและไม่น่าสนใจ

4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

- 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- 2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- 1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

5. การรักษาเวลา

- 3 คะแนน = ดำเนินกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด
- 2 คะแนน = ดำเนินกิจกรรมเร็วกว่าเวลาที่กำหนด
- 1 คะแนน = ดำเนินกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนด

6. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70 – 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

ระดับคะแนน

- 13 – 18 = ดี
- 7 – 12 = พอใช้
- 0 – 6 = ควรปรับปรุง.....